

ЙОЗЕФ ЧАПЕК (Josef Čapek 1887 – 1945) е сред първите чешки художници авангардисти, които откриват в кубизма не само нов, антитрадиционен език на модерната живопис, но и цялостна естетическа концепция, основаваща се на философските принципи на релятивизма. Следва Художествената академия в Прага, но категорично отказва да се придържа към принципите на академизма в живописа. След завръщането си от Париж заедно с брат си – Карел Чапек, основават през 1911 г. сдружение на чешките модерни художници (*Skupina výtvarných umělců*), а Йозеф става редактор на неговия орган – „Умнелецки мнечник“ (*Umělecký měsíčník*, бълг. „Месечно издание на художниците“). През 1918 г. става редактор на „Народни листи“, а от 1921 г. чак до края на своята професионален път е редактор в „Лидове новини“, където публикува

и статии за изобразителното изкуство. Заради своите демократични убеждения, които манифестира като журналист, е арестуван от Гестапо в деня, когато избухва Втората световна война – на 1 септември 1939 г., и е изпратен в концентрационен лагер, където умира от тиф малко преди края на войната (датата е неизвестна, но последните данни, че още е бил жив, са от 13 април 1945 г.).

В областта на изобразителното изкуство Йозеф Чапек остава не само като художник и илюстратор, но и като проникновен изследовател на изкуството с книгите *Най-скромното изкуство* (*Nejskromnější umění*, 1920), *Изкуството на примитивните народи* (*Umění přírodních národů*, 1938) и др.

Йозеф Чапек проявява и писателски талант: съвместно с брат си Карел издава сборниците с разкази *Сияйни дълбини* (*Zářivé hlubiny*, 1916) и *Краконошова градина*¹ (*Krakonošova zahrada*, 1918), както и драмите *На любовта съдбовната игра*, 1910, публ. 1922), *Адам Създателят* (*Adam Stvořitel*, 1927) и *Из*



Йозеф Чапек (прав) с брат си Карел и с любимите им приятели – кученцето и котенцето

¹ Откъси от *Краконошова градина* са преведени от Ралица Стайкова и са публикувани в сп. „Славянски диалози“, 2004, кн. 2 – 3 (Авангардизмът), с. 234 – 236. В същия брой е публикувана и статията на Р. Стайкова *Езикът на живописа в прозата на Йозеф Чапек*.

живота на насекомите (*Ze života hmyzu*, 1921). В областта на драмата се изявява и като сценограф. Така например той прави костюмите за премиерата на *P.U.P. (R.U.R.)* на Карел Чапек през 1921 г.

Й. Чапек създава и самостоятелни прозаически произведения най-вече в жанра на късия разказ: *Лелио (Lelio)*, 1917), *За делфина (Pro delfína)*, 1923), *Разни неща (Ledacos)*, 1928), *Папратова сянка (Stín kapradiny)*, 1930, новела).

За своята малка дъщеря Алена през 1929 г. издава книжка с приказки, озаглавена *Разкази за кученцето и котенцето (Povídání o pejskovi a kočičce)*. Успехът на неговата книжка за деца го импулсира да напише и приказката *За дебелия прадядо и разбойниците (O tlustém pradědečkovi a loupežnících)*, 1932).

Предлагаме за първи път в превод на български език три разказа от книгата за кученцето и котенцето. Илюстрациите към преведените приказки са на самия Йозеф Чапек.



КАК КУЧЕНЦЕТО И КОТЕНЦЕТО ИЗМИХА ПОДА

Това се случи тогава, когато кученцето и котенцето все още живееха заедно, имаха в гората своя малка къщичка, обитаваха я заедно и искаха да правят всичко така, както го правят големите хора. Но невината успяваха, защото те имат малки и несръчни лапички, пък лапичките нямат пръсти, както има човек – само малки възглавнички, а върху тях има нокти. Тъй че не можеха да вършат всичко както хората – и на училище не ходеха, защото училището не е за животни. Или пък е? Какво мислите? То е само за деца!

Така че в техния дом всичко изглеждаше по различен начин. Някои неща вършеха добре, други – не, а понякога създаваха и малко безпорядък. Един ден забелязаха, че подът в къщата им е доста мръсен.

– Слушай, кученце – каза котенцето, – подът ни изглежда мръсен.

– И на мен ми се струва, че вече е доста изцапан – отвърна кученцето, – само погледни колко са ми мръсни лапичките от този мръсен под.

– Много са мръсни – каза котенцето, – пфу, срамота е. Трябва да го измием. Хората нямат толкова мръсни подове, те ги мият понякога.

– Добре – отговори кученцето, – но как да го направим?

– Лесно е – каза котенцето. – Ти отиди за вода, а аз ще се погрижа за останалото.

Кученцето отиде с ведрото за вода, а котенцето извади от куфарчето си сапун и го остави на масата. После отиде за нещо до килера, вероятно там беше скрило парче пушена мишка. В това време кученцето се върна с водата и забеляза, че на масата има нещо. Разопакова го и видя, че е розово.

– Аха, това май е нещо хубаво – каза си кученцето и както беше изгладняло, пхна го цялото в устата си и започна да дъвче.

Но някак не беше вкусно. Междувременно дойде котенцето и чу, че кученцето се дави. Погледна го и видя, че устата му е пълна с пяна, а от очите му текат сълзи.



– Господи – извика котенцето, – какво става с теб, кученце? Да не би да си болно? От устата ти излиза пяна! Какво ти е?

– Ами – отвърна кученцето – намерих нещо ето тук на масата и помислих, че е някакво сирене или пък нещо сладичко, и го изядох. Но ужасно щипе и устата ми се пълни с пяна.

– Колко си глупаво – разсърди се котенцето, – това беше сапун! А сапунът е за миене, не за ядене.

– Аха – каза кученцето, – затова така щипе. Ау, ау, и продължава да щипе!

– Пий много вода – посъветва го котенцето – и ще престане да щипе.

Кученцето пи, докато не изпи всичката вода. Престана да го щипе, но все още имаше много пяна. Излезе да си изтрие муцунката в тревата и после трябваше да отиде пак за вода, защото я беше изпило и нищо от нея не беше останало. Котенцето пък имаше една крона и отиде да купи нов сапун.

– Този вече няма да го ям – каза кученцето, когато котенцето донесе новия сапун, – но как ще свършим работата, като нямаме четка!

– Вече помислих за това – отвърна котенцето, – нали ти имаш груба и мъхеста козина като четка, така че можем да изтъркаме пода с теб.

– Добре – каза кученцето. А котенцето взе сапуна и ведрото с вода, коленичи на земята, стисна кученцето, както се стиска четка, и изтърка пода. Целият под се измокри, но особено чист така и не стана.

– Можем да го избършем и с нещо сухо – каза котенцето.

– Знаеш ли какво – отвърна му кученцето, – аз вече съм доста мокро, но за сметка на това ти си сухо, а и имаш толкова хубава мека козина като на истинска кърпа! Сега аз ще подсуша пода с теб.

След това взе котенцето и изтри с него целия под. Подът беше вече измит и подсушен, но затова пък котенцето и кученцето бяха мокри и страшно мръсни заради това, че измиха пода едно с друго – сякаш кученцето беше четка, а котенцето – хавлиена кърпа.

– Пфу, ама как само изглеждаме – възкликнаха дружно, щом се погледнаха, – подът вече е чист, но затова пък ние сме мръсни! Така не може, ще станем за смях! Трябва да се изперем.

– Да се изперем така, както се пере спално бельо – предложи кученцето. – Ти, котенце, ще изпереш мен, а после аз ще изпера теб.

– Добре – съгласи се котенцето.

Напълниха коритото с вода и взеха дъската за пране. Кученцето влезе в коритото и котенцето го изпра. Търкаше го върху дъската така силно, че кученцето го помоли да не натиска толкова, защото краката му могат да се заплетат един в друг. Когато кученцето вече беше изпрано, в коритото влезе и котенцето и кученцето го изми, като натиска-

ше така силно, че то го молеше да не търка толкова, защото ще му пробие дупка в козината. След това се изстисаха един друг.

– А сега ще се изсушим – каза котенцето.

Опънаха въже за пране.

– Първо ти ще проснеш мен на въжето и след като повися, ще слеза и аз ще просна теб – каза котенцето на кученцето.

Кученцето вдигна котенцето и го провеси на простора така, както се простира пране. Даже за това не им бяха нужни щипки, защото на въжето можеха да се задържат с ноктите си. След като повися на простора, котенцето слезе от въжето и на свой ред провеси кученцето.

Така двамата си висяха, а слънцето ги грееше.

– Слънцето напича – каза кученцето, – ще изсъхнем бързо.

Тъкмо каза това обаче и започна да вали.

– Заваля – викнаха кученцето и котенцето, – прането ни ще се намокри! Трябва да го свалим.

Заедно скочиха бързо от простора и хукнаха да се скрият под стрехата.

– Още ли вали? – попита котенцето.

– Вече спря – отвърна кученцето. И наистина отново грееше слънце.

– Тогава да си проснем прането отново – предложи котенцето.

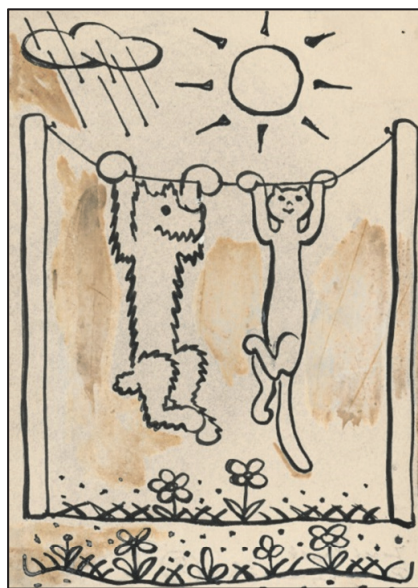
Върнаха се и се провесиха отново на въжето, първо кученцето провеси котенцето, а като повися, котенцето слезе и просна кученцето. И така си висяха на простора, както виси пране, и се радваха, че отново грее слънце и че прането им бързо ще изсъхне! Но отново започна да вали.

– Заваля, ще ни се намокри прането! – извикаха кученцето и котенцето и изтичаха да се скрият.

След това отново грейна слънце, те пак виснаха на простора, след това отново заваля, те пак избягаха, после пекна слънце, те се провесиха на въжето и така – чак до вечерта. Накрая и двамата бяха вече сухи.

– Прането ни изсъхна – казаха си едно на друго, – да го сложим в кош.

И така влязоха в кош, но вече им се беше приспало и сънят ги обори там – хубаво си поспаха чак до сутринта.



КАК КУЧЕНЦЕТО СИ СКЪСА ПАНТАЛОНКИТЕ

По времето, когато кученцето и котенцето живееха заедно (вече ви разказахме как хубаво измиха пода и как после се сушиха на слънце) и имаха своя къщичка с общо домакинство, дойде неделата на Великден и те си казаха, че ще отидат на излет. Слънцето грееше омайно.

– Да отидем в гората – каза кученцето, – къде другаде да отидем, когато навън е толкова хубаво?

– Може би в гората – каза котенцето, – жалко само, че нямам слънчобран, защото слънцето пече много силно. Щях да предизвикам истински фурор в гората. Със сигурност още никой не е виждал котка с чадър.

– Е, няма да ти навреди да хванеш малко тен – отвърна кученцето, – и без това си някак бледо след тази дълга зима. А сега хайде, стига си се близало, да тръгваме!

– Ама чакай малко, нали трябва малко да се пооправя, щом излизам на неделна разходка – каза котенцето. – Всеки трябва да обръща поне малко внимание на себе си. Погледни се само как изглеждаш: едното ти ухо стърчи нагоре, а другото е клепнало. Ушите ти трябва да са еднакви.

Кученцето навири уши и тръгнаха. По пътя си говореха какво ще правят в гората. Ще си играят на криеница и на Хензел и Гретел, а също малко и на гоненица. А след това ще полегнат по гръб на тревата и ще гледат нагоре към синьото небе.

Както си вървяха, от храстите изскочи заек.

– Хе-хе – присмя им се той, – едното ухо на това куче стърчи нагоре, а другото е клепнало. Ето така – показва той, имитирайки кученцето.

Наистина беше така. Кученцето беше забравило за ушите си и те бяха в различни посоки.

– Виж, той ти се подиграва – каза котенцето.

Кученцето се ядоса на заека и го погна към храстите. Но заекът избяга и вече беше далече.

– Този храст има много бодили – каза кученцето, – но стига да искаш, щях да го настигна.

– Жалко, че дрехите ти пострадаха от тези бодили – каза котенцето и заедно продължиха към гората.

Както си вървяха, малко по-нататък срещнаха Милан и Милена Тарантови от Нусле, Мими и Хеленка Нойманови, Верка Лангрова и Аленка Чапкова, Отик Щорх, Боженка Самешова, а също и двете деца на Мазанкови, Зорка Кубикова и разни други деца, които бяха дошли

тук на излет. На децата им се стори странно кученце и котенце да си подхождат чак толкова, после се спогледаха и започнаха да се смеят.

– Ха-ха – викаха те, – вижте, момичета, вижте, момчета, панталоните на това кученце са скъсани! Под тях се вижда ризата му!

– Казват, че панталоните ми са скъсани – каза кученцето. – Виж, котенце, нали не е така?

Котенцето огледа кученцето от всички страни.

– Ха, вярно, кученце. Панталонките ти отзад са разпрани, срамна работа.

– Вероятно е станало, когато се втурнах да гоня заека в бодливия храсталак – вайкаше се кученцето. – Срамота е да съм със съдрани панталони точно на Великден. Само ако можеше някак да ги пооправим. Нямах ли конец?

– Нямам – каза котенцето, – но сигурно ще намерим нещо по пътя – някаква връвчица или нещо такова.

– Виж – огледа се кученцето, – мисля, че там има нещо!

Погледнаха и видяха един дълъг дъждовен червей. Тъкмо се беше поизпънал и си мислеше, че никой не го вижда.

– Много е изпънат – котенцето сръчка червея, – това е молив.

Дъждовният червей се стресна и се сви на кълбо.

– Не – извика кученцето, – това не е никакъв молив, това е връвчица! Вземи я и ми заший с нея панталонките.

Котенцето взе дъждовния червей и заши с него панталонките на кученцето.

– Така, сега вече никой няма да ми се смее – радваше се кученцето и с котенцето продължиха по пътя си, като си говореха за Снежанка и за дивите лебеди.

Докато вървяха, дъждовният червей дойде на себе си.

– Но аз не съм никаква връвчица, аз съм дъждовен червей – помисли си той и започна незабелязано да се измъква от панталонките.

Беше му трудно да го направи, защото котенцето беше зашило дупката с кръстат бод, но накрая червеят успя да се изхлузи наполовина.

– Моля ви се, аз съм червей – каза той – и това ей сега ще се разбере, само да се измъкна целият.

Наблизо мина една кокошка и видя, че от панталонките на кученцето пълзи дъждовен червей.

– Чакай малко – каза тя на кученцето. – Точно така.

Кокошката клъвна дъждовния червей, издърпа го и го глътна.

– Ей тук имаше един дъждовен червей, който май ти е направил дупка в панталонките. Не е за вярване, че дъждовните червеи могат да

ядат панталони. Никой не би предположил какви лоши работи стават днес по света. Но аз го наказах заради това, което беше направил – изядох го и вече го няма.

Котенцето установи, че панталонките на кученцето отново са разпрани.

– Но нали това беше връвчица за кърпене на панталони – каза то на кокошката, – а ти, глупачке, го изяде. Сега с какво ще зашием панталонките на кученцето?

– Не е вярно – отвърна кокошката, — кълна се, че това беше дъждовен червей, а не връвчица – да бяхте го видели само как се усуква! Познавам добре дъждовните червеи и тъкмо това ми се хапваше. Ако все още искате да зашиете панталонките – наистина такава дупка на панталони точно днес, на Великден, е срамна работа, – аз нямам игла и конец, но малко по-нагоре живее една шивачка и сигурно ще ги зашие.

И така, кученцето и котенцето тръгнаха към шивачката.

– Хм, ей Богу, на това се казва дупка – каза шивачката, – но днес е Великден и не мога да шия. Освен ако и вие не направите нещо за мен: да изловите всички мишки в килера. Но ви предупреждавам – само да не ми изпие млякото и да не ми изядете козунака и пълненото телешко!

Кученцето и котенцето обещаха, че ще хванат мишките и че няма да се полакомят за нищо в килера. Шивачката ги заведе там. Мишките се изплашиха от кученцето и котенцето и се изпокриха в дупките си.

– Аз ще ги измъкна оттам – прошепна котенцето. – Кученце, ти само застани в средата на килера и започни да си пееш и да танцуваш, а аз ще се погрижа за останалото.

Кученцето застана по средата на килера и започна да се върти и да тръска козината си.

– Ха-ха – разсмя се котенцето, – колко е смешно, колко е смешно, тук има кученце с разпрани панталонки и на всичкото отгоре се върти и се тръска!

Мишките бяха любопитни и също искаха да се посмеят. Те излязоха от дупките си, избухнаха в смях при



вида на панталонките на кученцето, а котенцето ги излови всичките, така че не остана нито една мишка.

– Добре си свършихте работата – похвали ги шивачката и заши дупката на панталоните. – И понеже не се полакомихте за това, дете е в килера ми, ще ви дам нещо за из път.

Даде им по гърненце с мляко и по парче козунак и кученцето и котенцето си тръгнаха доволни към къщи.

КАКВО СЕ СЛУЧИ НА КОЛЕДА

– Хей – каза котенцето на кученцето, – сетих се нещо.

– Какво? – зачуди се кученцето.

– Хей – отвърна котенцето, – сетих се, че господин Чапек трябва да напише за Коледа някакво разказче за малките деца, пак нещо за нас – за кученцето и котенцето.

– Хе-хе – зарадва се кученцето, – само дано да пише хубави работи за мен!

– Ами не – каза котенцето, – нищо не му хрумва, седи си на бюрото, постоянно мисли и все още не знае какво да напише. Седи, седи и все още нищо.

– Това е лошо – заяви кученцето, – така може да не му хрумне нищо добро и ще вземе да напише за нас някакви глупости.

– Точно така – продължи котенцето, – и аз малко се страхувам от това. Трябва да му подсажем. Мен не ме е грижа толкова за тоя господин Чапек, колкото за децата и за това какво ще им четат.

– Това е вярно – каза кученцето, – как ще се отрази на децата една лоша история за нас на Коледа? Хайде, да вървим и да посъветваме нещо този господин Чапек!

– Да вървим – реши котенцето, – но няма да го направим даром. Коледа е, а ние нямаме дори парче коледен сладкиш – трябва да ни даде нещо в замяна за съвета.

И така, кученцето и котенцето дружно тръгнаха към господин



Чапек, който не знаеше каква коледна история да напише за тях на децата.

– Вече знам – каза кученцето по пътя, – вече знам каква идея да му дам. Ще му кажа да напише, че ти си омагьосана принцеса, а аз – омагьосан принц.

– Какъв омагьосан принц си ти, като имаш бълхи! – присмя му се котенцето. — Принцовете нямат бълхи, кой ще ти повярва, само кучетата имат бълхи, но не и принцовете.

– Но тогава и ти не си никаква омагьосана принцеса – каза кученцето, – и аз те видях как току-що се почеса.

– Как да не се почеша – отвърна котенцето, – като нещо ме щипе! Но стига да поискам, ще кажа на господин Чапек, че аз съм омагьосана принцеса, а бълхите ми са омагьосани придворни.

– Аз пък мога да кажа – хвалеше се кученцето, – че бълхите ми са омагьосани рицари и че си имам цяла армия.

– Знаеш ли, кученце, няма да му казваме това – реши котенцето, – господин Чапек може и да ни повярва, но децата със сигурност няма да повярват и ще кажат, че е лош писател. По-добре да измислим нещо похитро, като например колко ни е хубаво, когато децата искат да си играят с нас. Знаеш, че това понякога е досадно – как само ни дърпат. Така че нека господин Чапек да напише нещо за това, та и ние също да имаме полза.

– Е, това е вярно – отвърна кученцето, – от някои деца предпочитам да бягам.

И както си говореха, кученцето и котенцето пристигнаха у господин Чапек.

Господин Чапек седеше на бюрото с молив в ръка, нищо не му хрумваше и не знаеше какво да напише.

– Господи – говореше си той, – какво да напиша на децата за кученцето и котенцето на Коледа, когато нищо не ми идва наум? Само да можеше някой да дойде и да ми даде идея!

Точно тогава на вратата се почука и вътре влязоха кученцето и котенцето и казаха:

– Господин Чапек, идваме да Ви дадем идея.

– Благодаря ви – възкликна радостно господин Чапек, – вие ме спасявате! В една страна на име Редакция властва зъл великан на име Клима, който живее зад девет врати в пещера на име Началство. Той ми възложи тежката задача бързо да напиша коледна история за деца, но аз все още не зная каква да бъде и нищо не ми хрумва. И така вече седем дни и осем нощи си блъскам главата и все така нищо не ми идва наум и

продължавам да не знам какво да напиша на децата за кученцето и котенцето. „Ако не напишеш – заплаши ме гръмогласно великанът Клима, – ще те превърна в каменен стълб и ще мислиш до края на света, и дори ще те показваме на децата за забавление срещу вход от петдесет халера. И така, мили мои кученце и котенце, стоя си и не знам какво да правя, а ето, вие идвате да ми дадете идея. Освободихте ме от тази ужасна съдба – да се превърна в каменен стълб, и аз ще ви дам в замяна каквото поискате.

– Ще Ви излезе евтино, господин Чапек – каза котенцето, – макар че сега по Коледа всичко поскъпна. Съветвам Ви да напишете, че котенцето има опашка.

– Известно ми е – учуди се господин Чапек, – но какво от това?

– О, господине, та това е много важно – каза котенцето, – котешката опашка за котенцето е най-голямата украса. Как щеше да изглежда светът, ако котенцето имаше кравешка или конска опашка, а пък конят или кравата имаха котешки опашки? Странно, но всичко в света е така правилно организирано, та котенцето да има точно котешка опашка и никаква друга и затова си я цени и се гордее с нея. Когато котенцето седне или легне, хубавичко си я наглася до себе си; когато се разхожда, я носи толкова грациозно, че всички я оглеждат, за да видят колко му отива. А когато котенцето се сърди, маха толкова силно с опашката си, че плаши всеки. За всичко това, господине, котенцето си има своята опашка.

– Това също го знам – отвърна господин Чапек, – но вас, котките, никой не ви пипа за опашките. Поне аз не съм чел нещо такова във вестниците, а ги чета всеки ден.

– Как да не го правят? – каза котенцето. – Малките деца ни дърпат за опашките! Едно момиченце искаше да си играе с мен и ме хвана за опашката, сякаш е дръжка на тиган. Не ме питайте как се бях уплашило за опашката си и как само болеше! Така ме дърпаше, че си помислих, че ще я отскубне. Най-напред плаках, после ръмжах, крещях и накрая съсках, а когато вече не знаех какво да правя, одрах момиченцето с лапичката си. Е, само малко, но да бяхте видели какъв вик нададе то! Така че, господин Чапек, трябва да напишете в коледния вестник децата да не ни дърпат за опашките, в противен случай повече никога няма да си играем с тях.

– Въобще ние, животните, понякога имаме големи проблеми с децата – добави кученцето. – Нас, кученцата, ни дърпат за ушите, а ако знаете само как боли. Кучето има уши, за да слуша какво става и да не дойде някой крадец или разбойник. Кучето, господине, има много чув-

ствителни уши. А сега си представете, че при Вас дойде някакво момче с немити уши и започне да Ви дърпа ушите и да ги размята, сякаш са някакъв парцал. И на всичкото отгоре Ви настъпи по крака, така че да изскимтите от болка. Тогава, господине, дори да съм добър до мозъка на костите си (но от тези кости, дето са по-меки – на птица или на теленце), слагам край на всякакви шегички, изправям се пред момчето и му изръмжавам: „Махай се, изчезни, изчезни или ще те ухапя!“. След което момчето хуква и реве, че кучето било лошо. Така че, господин Чапек, това също би трябвало да го напишете във вестника – децата да не дърпат кученцата за ушите и да не им настъпват лапичките.

– Също така напишете, господин Чапек, да не настъпват по лапичките и котките и да не ги дърпат за ушите – добави котенцето, – и нас ни боли също като кучетата.

– А и кучетата да не дърпат за опашките, и ние не обичаме да ни дърпат – каза кученцето. – Напишете всичко това и ни дайте нещо за добрата ни идея.

Така че господин Чапек даде за добрия съвет едно парче коледен сладкиш, а понеже все пак е Коледа, добави и един рибешки мехур. На кученцето – понеже не яде нито смокини, нито фурми, нито портокали – даде едно солидно парче салам, три парченца сирене и няколко бучки захар.

– Нашите почитания, но този съвет му излезе много евтино – казаха кученцето и котенцето, – ама точно нещо такова ни се ядеше. Така че му благодарим, нашите уважения и весела Коледа! И нека всичко в този вестник бъде написано така, както го казахме!

Тръгнаха си доволни към къщи, а господин Чапек седна на бюрото и започна да пише всичко така, както му разказаха кученцето и котенцето.

Дали го написа точно така, както му го казаха кученцето и котенцето? Дали не го написа по друг начин, а не както си беше? Ние знаем много добре какво му казаха кученцето и котенцето! – викаха децата. Ако не го е написал точно така, нека се превърне в каменен стълб, а ние ще ходим да го гледаме срещу петдесет халера.

Така, деца, след като знаете какво му казаха кученцето и котенцето, а господин Чапек току-що свърши с писането, трябва да го прочетете отново, за да се убедите сами дали го е написал точно така, както вие го знаете – какво се случи с господин Чапек, с кученцето и с котенцето.